

5 Νοεμβρίου, 1996.

[ΠΙΚΗΣ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΚΑΛΛΗΣ,
ΚΡΟΝΙΔΗΣ Δ/στές]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΡΟΥΣΟΣ,

Εφέσεων-Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΔΩΝ,

Εφεσιβλήτων-Καθ'ων η αίτηση.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 1401).

-
- 5 Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών — Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμος του 1980 (Ν.52/80), Άρθρο 10(β) — Απαλλαγή από τη φορολογία δωρεάς σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης της οποίας οι μέτοχοι είναι μέλη και εξακολουθούν για μια πενταετία να είναι μέλη της οικογένειας του διαθέτη — Κατά πόσο η απαλλαγή καλύπτει δωρεά σε εταιρεία με μετόχους τον εφεσεύοντα και άλλη εταιρεία στην οποία μέτοχοι ήταν ο εφεσεύων και η σύζυγός του.
- 10 Εταιρείες — Φορολογία — Αρχή της υπόθεσης *Salomon v. Salomon* — Δεν είναι επιτρεπτή η άρση του εταιρικού πέπλου εταιρείας για αποφυγή φορολογίας — Απουσία νομολογιακού προηγούμενου απόκλισης από την πιο πάνω αρχή.
- 15 Ο εφεσεύων μεταβίβασε τρία ακίνητα δυνάμει δωρεάς στην εταιρεία G. Roussos Hotels Ltd. Η πιο πάνω εταιρεία είχε κατά την μεταβίβαση δύο μετοχές. Κατείχε την μία ο εφεσεύων και τη δεύτερη η εταιρεία G. Roussos Trading Co. Ltd. Μέλη της G. Roussos Trading Co. Ltd. κατά το χρόνο της δωρεάς, ήταν μόνο ο εφεσεύων (289.999 μετοχές) και η σύζυγός του (μία μετοχή).
- 20 Ο εφεσεύων διεκδίκησε απαλλαγή από το φόρο, δυνάμει του Άρθρου 10(β) του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου του 1980 (Ν. 25/80). Ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων (ο Διευθυντής), επέβαλε φόρο κεφαλαιουχικών κερδών ύψους ΛΚ5.400. Η προσφυγή κατά της πιο πάνω απόφασης του Δι-
- 25

ευθυντή απορρίφθηκε.

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου απέρριψε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

5

Η δωρεά προς την εταιρεία, δεν είναι κατά το νόμο δωρεά στους μετόχους και η εισήγηση του εφεσείοντα πως η μεταβίβαση που έγινε είναι δωρεά στη σύζυγό του κατά την έκταση της μίας μετοχής που κατείχε, ισοδυναμεί με πρόσκληση για άρση του εταιρικού πέλους, ώστε να παρακαμφθεί η χωριστή νομική προσωπικότητα της G. Roussos Trading Co. Ltd, κατά παράβαση της καθιερωμένης αρχής της υπόθεσης *Salomon v. Salomon*.

10

Η εταιρεία αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα, η οποία διακρίνεται από τους μετόχους της, και δεν μπορούν εκείνοι που την ιδρύουν να προτείνουν παραγνώριση της υπόστασής της κατά το δοκούν, προς αποφυγή των φορολογικών τους υποχρεώσεων. Τυχόν αποδοχή της εισήγησης του εφεσείοντα, θα επαγόταν στην ουσία ανεπίτρεπτη αντικατάσταση της σχετικής νομοθετικής πρόνοιας με άλλη, με διαφορετικό περιεχόμενο.

20

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

25

Furniss v. Dawson [1984] 1 All E.R. 530,

Bank of Cyprus (Holdings) Ltd v. The Republic (1985) 3 C.L.R. 1883,

Salomon v. Salomon & Co Ltd [1897] A.C. 22,

30

Michaelides v. Gavrielides (1980) 1 C.L.R. 244,

Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού ν. Ονησιφόρου (1989) 1 (Ε) Α.Α.Δ. 504.

35

Έφεση.

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Νικήτας, Δ.) που δόθηκε στις 19 Ιουνίου, 1991 (Προσφυγή 605/89), με την οποία επικυρώθηκε η απόφαση του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων για επιβολή στον εφεσείοντα, φόρου κεφαλαιουχικών κερδών ύψους Λ.Κ.5.400.

40

Π. Παύλου, για τον Εφεσείοντα.

Γ. Λαζάρου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Εφεσίβλητους.

5

ΠΙΚΗΣ Π.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Κωνσταντινίδης.

10 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Κατά τις διατάξεις του άρθρου 10(β) του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου του 1980 (Ν. 52/80) η δωρεά ιδιοκτησίας περιλαμβάνεται στην έννοια της διάθεσης για τους σκοπούς του Νόμου, όχι όμως όταν γίνεται "προς εταιρεία περιορισμένης ευθύνης άπαντες οι μέτοχοι της οποίας είναι μέλη και εξακολουθούν δια μια πεντα-

15 ετιάν μετά την τοιαύτην δωρεάν να είναι μέλη της οικογενείας του διαθέτου". Αυτά, σύμφωνα με το ουσιώδες για την υπόθεση μέρος του άρθρου στην πρώτη του διατύπωση, αφού οι τροποποιήσεις του δεν εφαρμόζονται στα γεγονότα.

20 Ο εφεσείων μεταβίβασε τρία ακίνητα δυνάμει δωρεάς στην εταιρεία G. Roussos Hotels Ltd και διεκδίκησε απαλλαγή από τον φόρο επειδή, όπως πρότεινε, η πιο πάνω ρύθμιση κάλυπτε την περίπτωση. Η αντίθετη γνώμη του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και η επακόλουθη επιβολή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών ύψους £5.400, οδήγησε στην άσκηση προσφυγής και

25 στη συνέχεια, μετά την απόρριψή της σε πρώτο βαθμό, στην παρούσα έφεση.

30 Η εταιρεία G. Roussos Hotels Ltd είχε τότε δυο μετοχές. Κατείχε τη μια ο εφεσείων και τη δεύτερη η εταιρεία G. Roussos Trading Co Ltd και μπορούμε να σημειώσουμε από την αρχή πως, όπως έκρινε και ο συνάδελφός μας που εκδίκασε πρωτόδικα την υπόθεση, θα ήταν αδιανόητο να αποδοθεί σε εταιρεία η ιδιότητα μέλους της οικογένειας φυσικού προσώπου. Και ο εφεσείων δεν

35 αντιμάχεται ακριβώς αυτή την πραγματικότητα. Αντικείμενο της συζήτησης ήταν και ενώπιόν μας η αντίληψή του πως υπάρχει εκ του νόμου περιθώριο ευνοϊκής για τον ίδιο προσέγγισης, εν όψει της ιδιαιτερότητας της περίπτωσης. Μέλη της G. Roussos Trading Co. Ltd, κατά το χρόνο της δωρεάς, ήταν μόνο ο ίδιος (289.999 με-

40 τοχές) και η σύζυγός του (μια μετοχή). Εισηγείται ότι το προεξάρχον στο νόμο είναι η πραγματοποίηση δωρεάς σε μέλος της οικογένειας του διαθέτη και πως η μεταβίβαση που έγινε είναι τέτοια δωρεά στη σύζυγό του, κατά την έκταση της μίας μετοχής που εκείνη κατείχε. Η περιουσία του μειώθηκε, αυξήθηκε αντι-

στοίχως η περιουσία της συζύγου του ως μετόχου χωρίς την παροχή ανταλλάγματος και, συνεπώς, βρισκόμαστε μπροστά σε δωρεά στους μετόχους της εταιρείας, έστω έμμεση.

Δεν είναι απαραίτητο να επεκταθούμε στους γενικούς κανόνες ερμηνείας, ιδιαίτερα των φορολογικών νόμων, τους οποίους, με αναφορά στη νομολογία και στη βιβλιογραφία, επικαλέστηκε ο εφεσείων. Ούτε στις αντίθετες θέσεις ως προς την επενέργειά τους στην περίπτωση που πλαισίωσαν την εισήγηση των εφεσισβλήτων. Είναι οι μετοχές της εταιρείας που ανήκουν στους μετόχους και όχι η περιουσία της. Η δωρεά προς την εταιρεία δεν είναι, κατά το νόμο, δωρεά στους μετόχους και η εξομοίωση που εισηγήθηκε ισοδυναμεί με πρόσκληση για άρση του εταιρικού πέλπου προς υπερφαλάγγιση, για να δανειστούμε τη λέξη από την πρωτόδικη απόφαση, της χωριστής νομικής προσωπικότητας της G. Roussos Trading Co Ltd. Και ακριβώς, ήταν η τελική εισήγηση του εφεσείοντα πως συνέτρεχε κάθε λόγος γι' αυτό. Όπως υποστήριξε, θα ήταν άδικο κάτω από τις ακραίες περιστάσεις της υπόθεσης να υποστεί φορολογία. Πρόσθεσε πως ο ίδιος ο νομοθέτης, όταν, στο πλαίσιο της ρύθμισης που αποβλέπει στην απαλλαγή από τη φορολογία δωρεών σε μέλη της οικογένειας του διαθέτη περιλαμβάνει και τις δωρεές σε εταιρείες υπό την αναφερθείσα προϋπόθεση, στην ουσία αίρει το εταιρικό πέπλο εκείνων των εταιρειών. Επικαλέστηκε, όπως και πρωτοδικώς, την υπόθεση *Furniss v. Dawson* [1984] 1 All ER 530 και εισηγήθηκε πως θα πρέπει πολύ πιο πρόθυμα να εφαρμόζεται η λογική της άρσης του εταιρικού πέλπου προς όφελος παρά σε βάρος των πολιτών, όπου η ουσία της όποιας συναλλαγής το δικαιολογεί.

Οι εφεσισβλήτοι υποστήριξαν την πρωτόδικη απόφαση, ιδιαίτερα την επισήμανση σ' αυτή πως, όπως έκρινε η Ολομέλεια στην υπόθεση *Bank of Cyprus (Holdings) Ltd v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 1883, δεν υπάρχει νομολογιακό προηγούμενο απόκλισης από την αρχή της υπόθεσης *Salomon v. Salomon & Co Ltd* [1897] A.C. 22 ως προς την ανεξάρτητη και αυτοτελή νομική οντότητα των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, για αποφυγή φορολογίας. Όπως και το συσχετισμό του θέματος προς τα αποφασισθέντα στις υποθέσεις *Michaelides v. Gavrielides* (1980) 1 C.L.R. 244 και *Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού ν. Παναγιώτας Ονησιφόρου* (1989) 1(Ε) Α.Α.Δ. 504.

Νομίζουμε πως δεν παρέχεται δυνατότητα για άλλη προσέγγιση. Η σύσταση εταιρείας είναι επιλογή εκείνων που την ιδρύουν και δεν μπορούν να προτείνουν οι ίδιοι την αγνόηση της υπόστα-

- 5 σής της ως ξεχωριστής προσωπικότητας, διακρινόμενης από τους μετόχους της, κατά το δοκούν, προς αποφυγή φορολογικής υποχρέωσης που τους επιβάλλει ο νόμος. Στην προκείμενη περίπτωση, ο Νόμος καθόρισε σαφώς την προϋπόθεση για την απαλλαγή που πρόβλεψε και η αποδοχή της εισήγησης του εφεσείοντα θα επαγόταν κατ' ουσίαν ανεπίτρεπτη αντικατάσταση της νομοθετικής πρόνοιας με άλλη, διαφορετικού περιεχομένου.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.

•

•